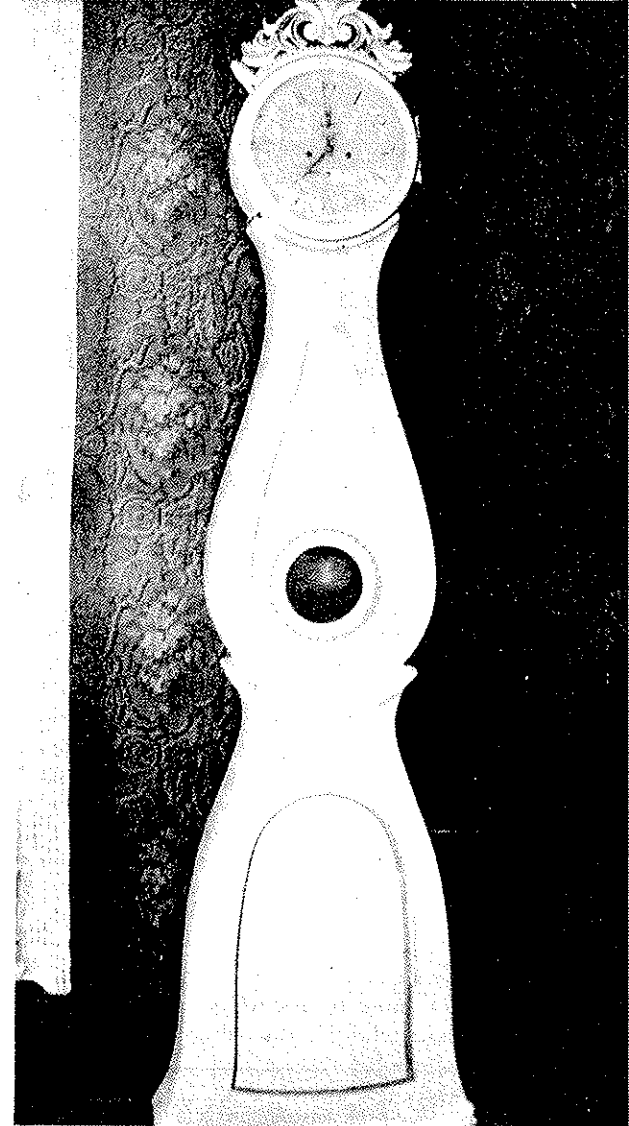

an perinteitä: kaikki kuvassa näkyvät esineet ovat niin kustavi ainen sohva ja tuolit kuin uusrokokoola näkyvä kaapinnäköinen esinekin, Könnin urut, sen kirkkoonkin. Seinät olleet alunperin kellertävät, /atok. Yrjö Könni

↑ Könniläisen kaappikellon koneisto (om. lääninneuvos A. Leskinen) Valok. Olavi Airaksinen.

ILMAJOKELTA

ettettaisiin muut-
e harjoittamaan
njousien valmis-
oppilaita, jotka
perustaa omia
von Bonsdorff:

nimi tunnetaan
tullaan ajatel-
atuista oli aika-
en toimintansa.
aassa sijaitseva
nunut vähiteilen
lta pohjalta il-
noitten myötä-
ttanut sellaisen
uksen, että sen
tunnettiin kaut-
oli pitkälle kehi-
järven mukaan
in aikana ulo-
nosien valmis-
oli Ala-Tor-
yöten, luonnol-
maakunnasta.
n liikesuhteita,
u maakunnan
a pienteollis-
ymmeniä »vap-
jälkeen.

en Alapäässä,
tien varressa.
titten aikuisista
vain Yli-Kön-
asuinrakennus.
iästä kerratta-
ohdat.

ajan ajan, nel-
in suvussa oli
joiden maine

poika (1721—1794) oli kotoisin Ilmajoen Jouppilan kylästä, Rannoin talosta. Hän joutui köyhien aikojen takia — isoviha oli juuri kulkenut yli Pohjanmaan — lähtemään renngiksi. Myöhemmin hän osti Königsbäckin uutistilan ja hänestä tuli maanviljelijä, pitäjän pyssyseppä ja kelloseppä, »toimellinen Talon isänä ja konstinsa taitava hantwätkisä» Perimätiedon mukaan hän sai kellosepänoppinsa ilmajokelaisen seppä Tuomas Luopajarven luona, pyssyseppän opin Vaasassa. Hänen poikansa Juha, joka kuoli 1815, rakennutti vesivasaralaitoksen, hamarin, Könninluomaan ja suoritti siellä tulvavesien aikana suurempia taontatöitä. Tämä oli tehdasmaisen toiminnan alkua.

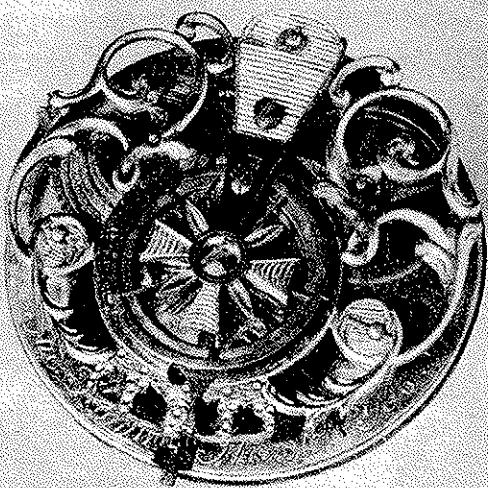
Könnien kellosepänmaineen loivat varsinaisesti kolmannen polven miehet, veljekset Jaakko (1774—1830) ja Juha (1782—1855), edellinen Ala-Könnin, jälkimmäinen Yli-Könnin isäntä. Heidän aikanaan tuotanto käsitti kaikki mahdolliset kellosepäntyöt tornikelloista pendyyleihän ja taskukelloihin saakka, ja n. v. 1815 paikkeilla kellonkoneistojen valmistuksessa päästiin sarjatuotantoon, ja mestarit tekivät itse vain parhaimpia kelloja. Tunnuksukseksi »heidän usiammissa Fabrika tiössä osotetun erinomaisen taitonsa tähden» maaherra ripusti Ilmajoen kirkossa v. 1824 Jaakon kaulaan hopeamitalin. — Sukukirjan mukaan mestareitten välillä oli työn

→ Könniläiset kaappikellot näkee nykyään usein valkoiseksi maalattuina. Tässä 5-viisarissa (om. junailija Urho Vuorinen) on Könnillä tehty kellonlasi, nykyisin jo melko harvinainen. Valok. Väinö Tuomaala.

→ Jaakko Ala-Könnin, suvun maineikkaimman mestarin valmistaman taskukellon koneisto. Kauniissa kehyyksessä on kustaviaani-nen kaksoismonogrammi, kruunu ja Pohjantähden ritarimerkki. Kristiinankaupungissa opissa ollessaan hän olikin perehtynyt myös kultasepän töihin. Valok. Kansallismuseo

hamari. Ala-Könnillä taas koneistettiin ja koottiin kaupaksi tulevat kellot, ja Ala-Könnillä sen viimeinen mestari, Juha Jaakonpoika (1798—1865), kehitti kellojen tuotannon varsinaiseksi tehdasteollisuudeksi. Neljännessä polvessa oli mestari vielä myös Yli-Könnillä, Juha Juhanpoika (1814—1861), mutta isänsä kuoleman jälkeen hän ehti työskennellä itsenäisesti vain kuusi vuotta.

Suurin Könnin mestareitten osaksi tullut julkinen huomionosoitus oli varmaankin, ettäHelsingin uudis-

mioon kellon, minkä hän vanhimman poikansa Juhan kanssa asensi paikoilleen v. 1822, ja että Yli-Könnin Juha-mestarilta tilattiin tornikello Helsingin Nikolainkirkkoon. Pienen käsityksen siitä, miten suuri-töisiä tällaiset »torniuurit» olivat, saa, kun kerrotaan yhden valmistukseen kuluneen aikaa kuukausia, jopa vuosia.

— Paljonko tornikelloja on kaikkiaan, siitä emme ole vielä ehtineet hankkia aivan tarkkoja tietoja, mutta kyllä niitä täytyy olla siinä parisenkymmentä, kertoo Könnin suvun